

STOCKHOLMS DEKLARATIONEN

I Ingress

Humanismens värdegrund innebär tolerans, öppenhet och respekt för vars och ens livsåskådning vilket ligger till grund för mänskliga rättigheter.

Humanismen menar att den enskilda individen själv får ta ställning i frågor som rör ideologi och trosuppfattning. Humanismen är på det sättet odogmatisk

II Till stöd för en global människo- och samhällsutvecklande humanism

De mänskliga rättigheterna anses vara universella, vilket innebär att de gäller över hela världen, oavsett land, kultur eller andra omständigheter.

Mänskliga rättigheter utgår från visionen om människan som en fri, rättvis och empatisk varelse.

Humanismens ambition är att lösa missförstånd, motsättningar och konflikter utifrån respekt och dialog.

III En holistisk Humanism

Den traditionella humanismen erbjuder helhetssyn och accepterar att holismen är större än de sammansatta enskilda delarna. Detta bör avspeglats i alla sammanhang.

IV

Livet och miljön går före utvinning och kommersiella intressen

Humanismen ser alla levande varelser som värdefulla och menar att allt levande ska respekteras.

Tekniken och vetenskapen ska komma till människans, djurens, naturens och miljöns tjänst inte tvärtom.

Humanismen sätter människan före tekniken och anser att naturens värden, miljön där hon ska leva är viktigare än ekonomiska vinster och kortsiktiga tekniska lösningar.

V

Vetenskap och kunskapsbildning

Vetenskap är en mänsklig verksamhet som sker i ett historiskt sammanhang. Öppenhet för omprövning är därför vetenskapens grund.

Vägen till kunskapsbildning omfattar alla vetenskapliga metoder utan annan än etisk begränsning.

Vetenskapen bör därför vara värderingsfri och ska anstränga sig att redovisa vad som är uppenbarade fakta, tolkningar, hypoteser och tro.

VI Människans medvetande och psykologi

Humanistisk psykologi utgår från människans existentiella frågeställningar som kan röra moral, livsåskådning, andlighet och trosuppfattning.

Alla existentiella frågeställningar är rimliga att få pröva och diskutera.

Alla vedertagna uppfattningar om psyket ska kunna prövas och ifrågasättas.

För att vidga kunskap om medvetandet och människans psykologi är det angeläget att utveckla resurser till forskning på varseblivning utanför rådande psykologiska paradig.

VII Samhällets grund

Ett samhälle vilar på förmågan att samarbeta och följa överenskomna regler. Här får fostran, utbildning och omsorg avgörande betydelse för såväl moral som medkänsla.

En humanistisk skola har som ambition att ge den enskilda individen goda förutsättningarna för att utvecklas. Både för att ta tillvara på sin begåvning, utveckla en förståelse och respekt för sig själv och sin omgivning.

En humanistisk omsorg betonar medmänsklighet och ser god vård som en självklar möjlighet för alla.

VIII Kultur

Kulturella yttringar som text, musik, drama, bild, och dans är av stor betydelse för gestaltning av människan, hennes konflikter, emotioner och visioner.

Kultur kan uppenbara orättvisor och kränkningar, bygga broar, hela, skapa identitet, uttrycka spänning och sorg, väcka kärlek och skänka glädje. Kultur visar oss vilka vi är.

En humanistisk kultur ger frihet åt både nyskapande och tradition.

De särskilda omständigheter som rör kreativt skapande och innovationer innebär respekt för upphovsmannens och utförarens rättigheter.

IX Sociala relationer

Relationer bygger på frivillighet med respekt för individen och dennes behov även av enskildhet.

Likvärdighet, jämställdhet och rättvisa är grundläggande värderingar.

Mobbing, övergrepp, kränkningar, förföljelse, utnyttjande, in- eller utestängning är oacceptabla i ett samhälle med humanismens värderingar.

X Humanism, val och ställningstagande

I den stund människans rätt till sitt eget liv riskerar att omintetgöras äger människan rätt till att vidta åtgärder för att förändra och förbättra omständigheterna och påverka situationen oavsett det rör hot mot mänskliga rättigheterna, livet eller miljön som sådan.

Humanism & Kunskap vill både moraliskt och via opinionsbildning, utbildning och aktiviteter medverka till att sprida humanismens värdegrund och andemening som den presenteras här.

UNDERTECKNAT 17 MARS AV

Humanism & Kunskap

Peder Thalén professor
Lars Bern tekn. dr författare
Håkan Bjerking regissör filmproducent
Robert Hahn läkare forskare
Sara Duppils universitetsadjunkt
Edgar Müller management konsult
Sanna Ehdin författare
Zarah Öberg näringsexpert journalist
Annalena Wisén förläggare
Marie-Louise Thorman personalvetare terapeut
Ulrika Karner administratör
Viktoria Kerttu koordinator informatör
Terry Evans utbildare medium
Jan Pilotti ungdomspsykiater
Sanja R. Juric fil. mag organisationskonsult
Bertil Wosk näringsterapeut
Ulf Lönnberg skribent
Yvonne Svahn
Torbjörn Sassersson fil. kand redaktör
Ritva Peratt ekonomichef
Börje Peratt fil. mag producent

Humanism

3

Manifesto